

13 Analiza składowych głównych

13.1 Przykład

Przykład. Zbiór danych `USArrests` zawiera informacje dotyczące liczby morderstw, napadów, gwałtów przypadających na 100,000 osób w poszczególnych stanach USA w roku 1973 oraz procent ludności mieszkającej w miastach. Chcielibyśmy się dowiedzieć, czy stany są do siebie w pewien sposób zbliżone oraz spróbować zwizualizować je na płaszczyźnie.

```
head(USArrests)
```

##		Murder	Assault	UrbanPop	Rape
##	Alabama	13.2	236	58	21.2
##	Alaska	10.0	263	48	44.5
##	Arizona	8.1	294	80	31.0
##	Arkansas	8.8	190	50	19.5
##	California	9.0	276	91	40.6
##	Colorado	7.9	204	78	38.7

```
dim(USArrests)
```

```
## [1] 50 4
```

- przygotowanie danych do analizy składowych głównych

```
# sprawdzamy czy wariancje (,,zmiennosci'') zmiennych są bardzo zróżnicowane
```

```
var(USArrests)
```

```
##           Murder    Assault    UrbanPop    Rape
## Murder    18.970465  291.0624   4.386204  22.99141
## Assault   291.062367 6945.1657  312.275102 519.26906
## UrbanPop   4.386204  312.2751  209.518776  55.76808
## Rape      22.991412  519.2691   55.768082  87.72916
```

```
# tak sq, więc centrujemy i skalujemy funkcję scale
USArrests_scale <- scale(USArrests)
var(USArrests_scale)
```

```
##           Murder    Assault    UrbanPop    Rape
## Murder    1.00000000 0.8018733 0.06957262 0.5635788
## Assault   0.80187331 1.0000000 0.25887170 0.6652412
## UrbanPop  0.06957262 0.2588717 1.00000000 0.4113412
## Rape      0.56357883 0.6652412 0.41134124 1.0000000
```

- model analizy składowych głównych w R i procent wyjaśnianej wariancji zmiennych oryginalnych przez poszczególne składowe główne

```
pca <- prcomp(USArrests, scale = TRUE)
# lub
# pca <- prcomp(USArrests_scale)
pca
```

```
## Standard deviations (1, ..., p=4):
## [1] 1.5748783 0.9948694 0.5971291 0.4164494
##
## Rotation (n x k) = (4 x 4):
##           PC1          PC2          PC3          PC4
## Murder   -0.5358995   0.4181809 -0.3412327   0.64922780
## Assault  -0.5831836   0.1879856 -0.2681484 -0.74340748
## UrbanPop -0.2781909 -0.8728062 -0.3780158   0.13387773
## Rape     -0.5434321 -0.1673186   0.8177779   0.08902432
```

```
# bez skalowania
```

```
prcomp(USArrests)
```

```
## Standard deviations (1, ..., p=4):
```

```
## [1] 83.732400 14.212402 6.489426 2.482790
```

```
##
```

```
## Rotation (n x k) = (4 x 4):
```

```
##           PC1           PC2           PC3           PC4
```

```
## Murder    0.04170432 -0.04482166  0.07989066 -0.99492173
```

```
## Assault   0.99522128 -0.05876003 -0.06756974  0.03893830
```

```
## UrbanPop  0.04633575  0.97685748 -0.20054629 -0.05816914
```

```
## Rape      0.07515550  0.20071807  0.97408059  0.07232502
```

```
summary(pca)
```

```
## Importance of components:
```

```
##           PC1      PC2      PC3      PC4
```

```
## Standard deviation    1.5749 0.9949 0.59713 0.41645
```

```
## Proportion of Variance 0.6201 0.2474 0.08914 0.04336
```

```
## Cumulative Proportion 0.6201 0.8675 0.95664 1.00000
```

- wyniki (ang. *scores*) - współrzędne obserwacji w nowym układzie współrzędnych utworzonym przez składowe główne (to one najczęściej podlegają wizualizacji)

```
head(pca$x)
```

```
##           PC1           PC2           PC3           PC4
```

```
## Alabama    -0.9756604  1.1220012 -0.43980366  0.154696581
```

```
## Alaska     -1.9305379  1.0624269  2.01950027 -0.434175454
```

```
## Arizona    -1.7454429 -0.7384595  0.05423025 -0.826264240
```

```
## Arkansas    0.1399989  1.1085423  0.11342217 -0.180973554
```

```
## California -2.4986128 -1.5274267  0.59254100 -0.338559240
```

```
## Colorado   -1.4993407 -0.9776297  1.08400162  0.001450164
```

- ładunki (ang. *loadings*) - współczynniki pokazujące wkład poszczególnych zmiennych bazowych w tworzenie składowych głównych (im wartość bezwzględna z ładunku jest większa, tym zmienna ma większy wkład w budowę składowej głównej)

```
pca$rotation
```

```
##           PC1           PC2           PC3           PC4
## Murder    -0.5358995    0.4181809  -0.3412327    0.64922780
## Assault   -0.5831836    0.1879856  -0.2681484   -0.74340748
## UrbanPop  -0.2781909   -0.8728062  -0.3780158    0.13387773
## Rape      -0.5434321   -0.1673186    0.8177779    0.08902432
```

- wykres osypiska (piargowy, ang. *scree plot*) - wykres wariancji poszczególnych składowych głównych

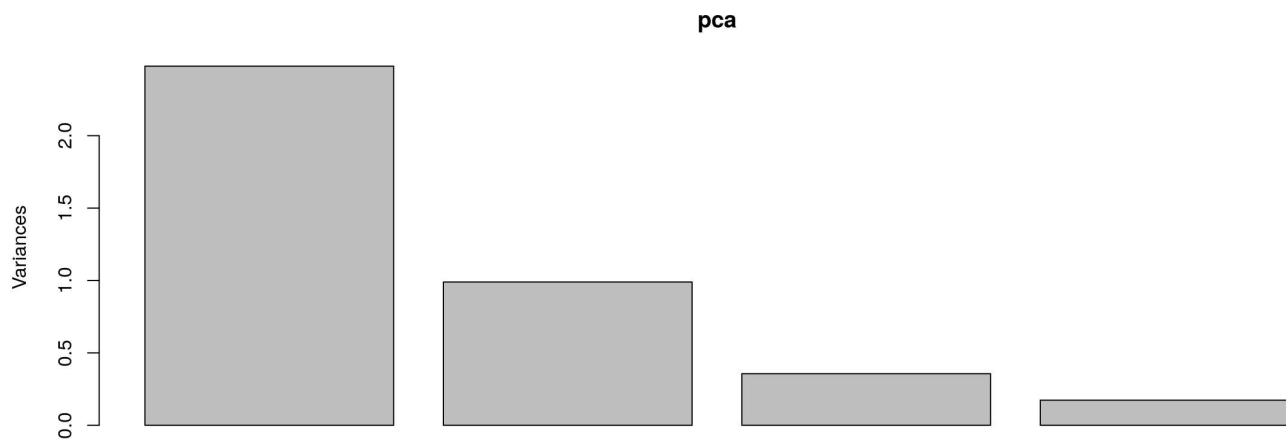
```
pca$sdev^2
```

```
## [1] 2.4802416 0.9897652 0.3565632 0.1734301
```

```
apply(pca$x, 2, var)
```

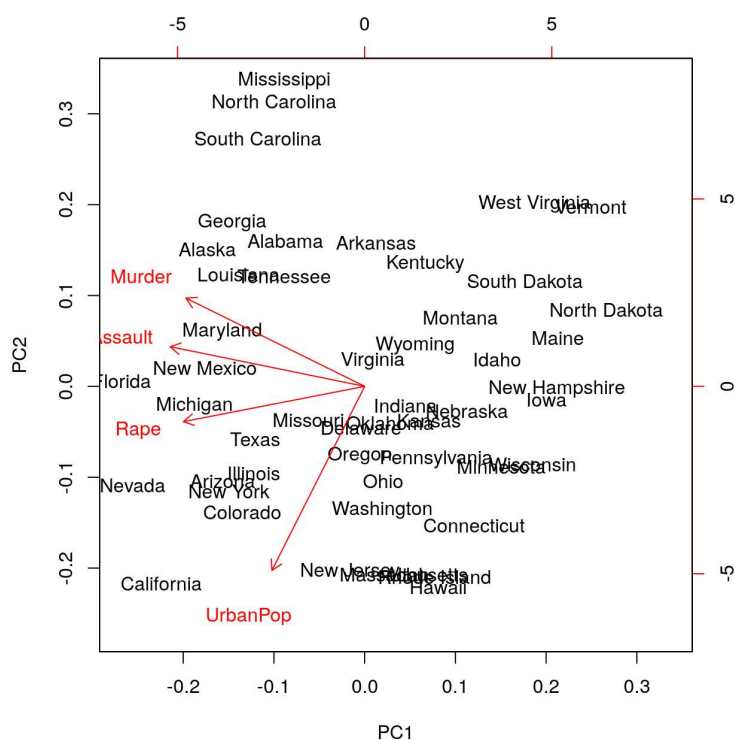
```
##           PC1           PC2           PC3           PC4
## 2.4802416 0.9897652 0.3565632 0.1734301
```

```
plot(pca)
```


- biplot (ang. *biplot*) - wykres, na którym punkty przedstawiają poszczególne obserwacje w nowym układzie dwóch pierwszych składowych głównych, a strzałki oznaczają zmienne. Kierunek strzałek pokazuje wpływ tych zmiennych odpowiednio na pierwszą i drugą składową główną. Kąt przecięcia strzałek jest proporcjonalny do zależności pomiędzy zmiennymi, a ich długość odzwierciedla odchylenie standardowe.

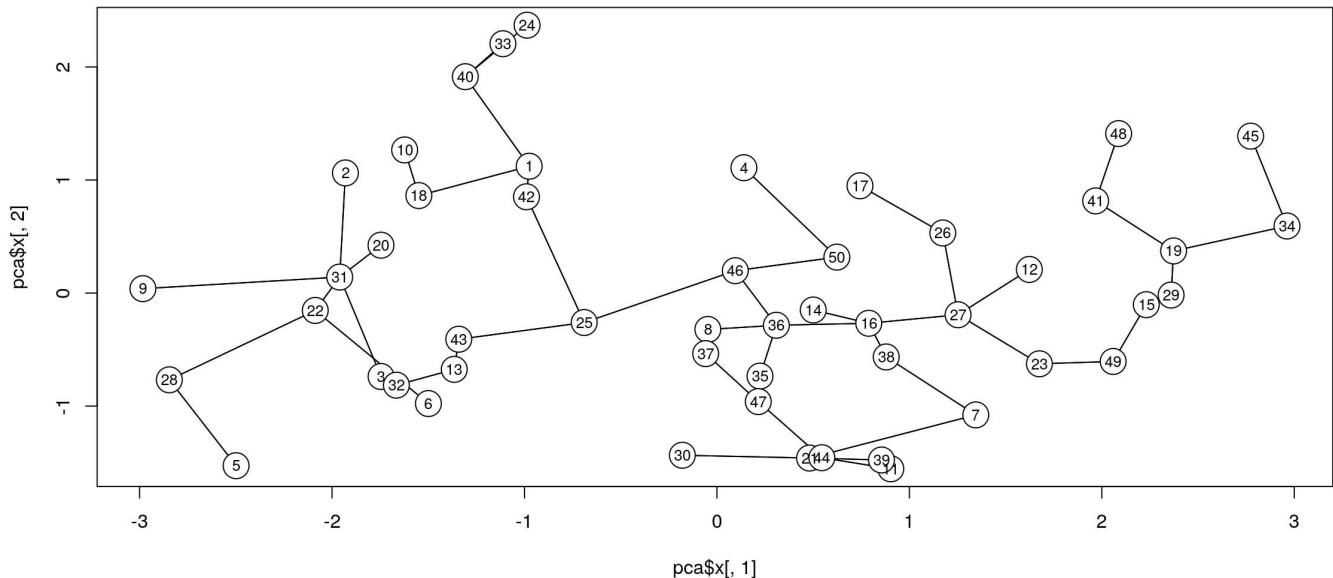
`biplot(pca)`

- Żeby stwierdzić, czy taki wykres jest adekwatnym odzwierciedleniem położenia oryginalnych punktów, można na niego nanieść minimalne drzewo rozpinające (MST). MST to graf, którego wierzchołkami są obserwacje, dwa punkty połączone są dokładnie

jedną ścieżką, a suma krawędzi jest minimalna. Punkty połączone krawędziami powinny być blisko siebie na wykresie.

```
library(ape)
plot(mst(dist(USArrests_scale)), x1 = pca$x[, 1], x2 = pca$x[, 2])
```



```
# odczytywanie nazw obserwacji
row.names(USArrests_scale[c(24, 33),])
```

```
## [1] "Mississippi"    "North Carolina"
```

13.2 Zadania

Zadanie 1. W powyższym przykładzie do analizy składowych głównych zostały wykorzystane wszystkie zmienne. Jednak jedna z nich jest bardzo słabo skorelowana z pozostałymi. Ustal tę zmienną, a następnie wykonaj poniższe polecenia bez jej uwzględnienia:

1. Dokonaj analizy składowych głównych.

```
## Standard deviations (1, .., p=3):
## [1] 1.5357670 0.6767949 0.4282154
##
## Rotation (n x k) = (3 x 3):
##           PC1      PC2      PC3
## Murder   -0.5826006  0.5339532 -0.6127565
## Assault  -0.6079818  0.2140236  0.7645600
## Rape     -0.5393836 -0.8179779 -0.1999436
```

2. Jaki procent wariancji tłumaczony jest przez poszczególne składowe?

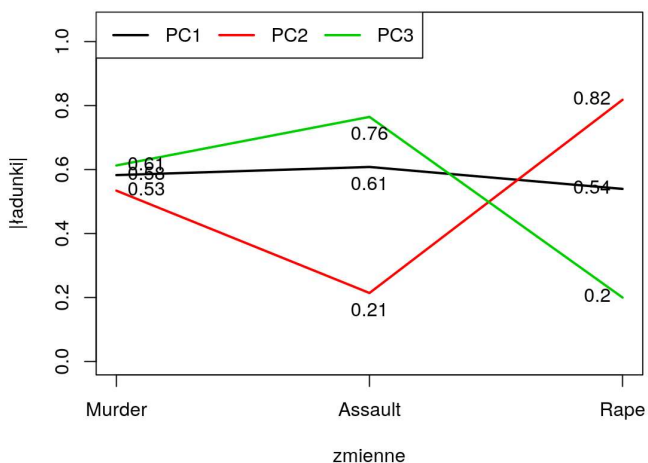
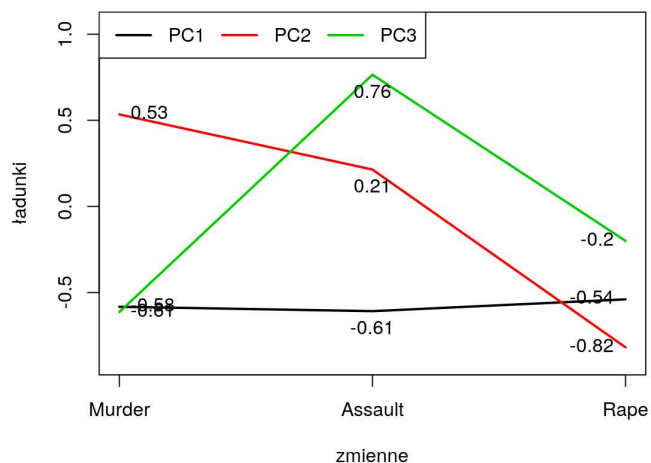
```
## Importance of components:
##           PC1      PC2      PC3
## Standard deviation    1.5358 0.6768 0.42822
## Proportion of Variance 0.7862 0.1527 0.06112
## Cumulative Proportion 0.7862 0.9389 1.00000
```

3. Wyznacz współrzędne obserwacji w nowym układzie współrzędnych utworzonym przez składowe główne.

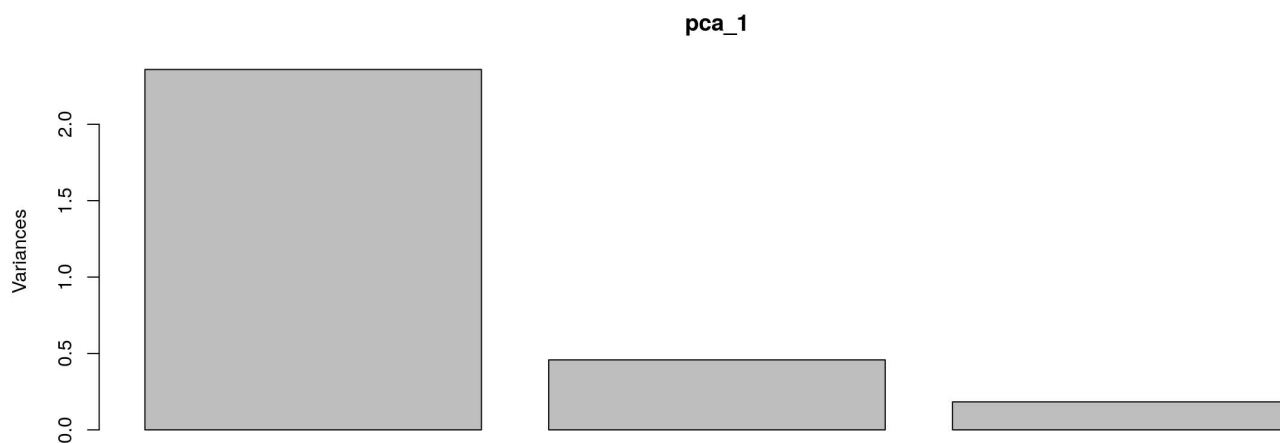
```
##           PC1      PC2      PC3
## Alabama   -1.1980278  0.8338118 -0.16217848
## Alaska    -2.3087473 -1.5239622  0.03833574
## Arizona   -1.5033307 -0.4983038  0.87822311
## Arkansas  -0.1759894  0.3247326  0.07111174
## California -2.0452358 -1.2725770  0.38153933
## Colorado  -1.2634133 -1.4264063 -0.08369314
## ...
```

4. Dokonaj interpretacji ładunków i zilustruj je na wykresie.

```
##           PC1      PC2      PC3
## Murder   -0.5826006  0.5339532 -0.6127565
## Assault  -0.6079818  0.2140236  0.7645600
## Rape     -0.5393836 -0.8179779 -0.1999436
```


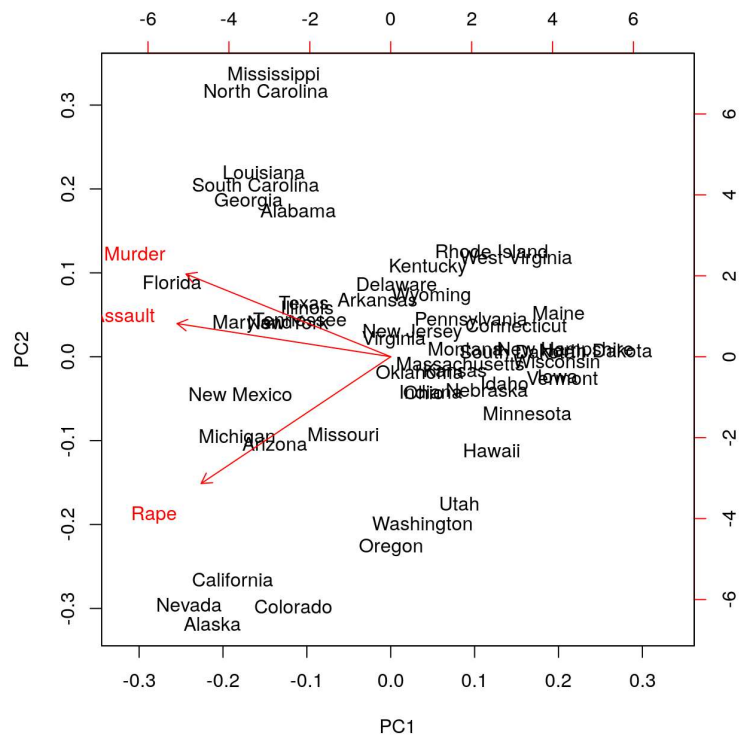
5. Narysuj wykres osypiska i zaproponuj optymalną liczbę składowych głównych w oparciu o trzy kryteria.

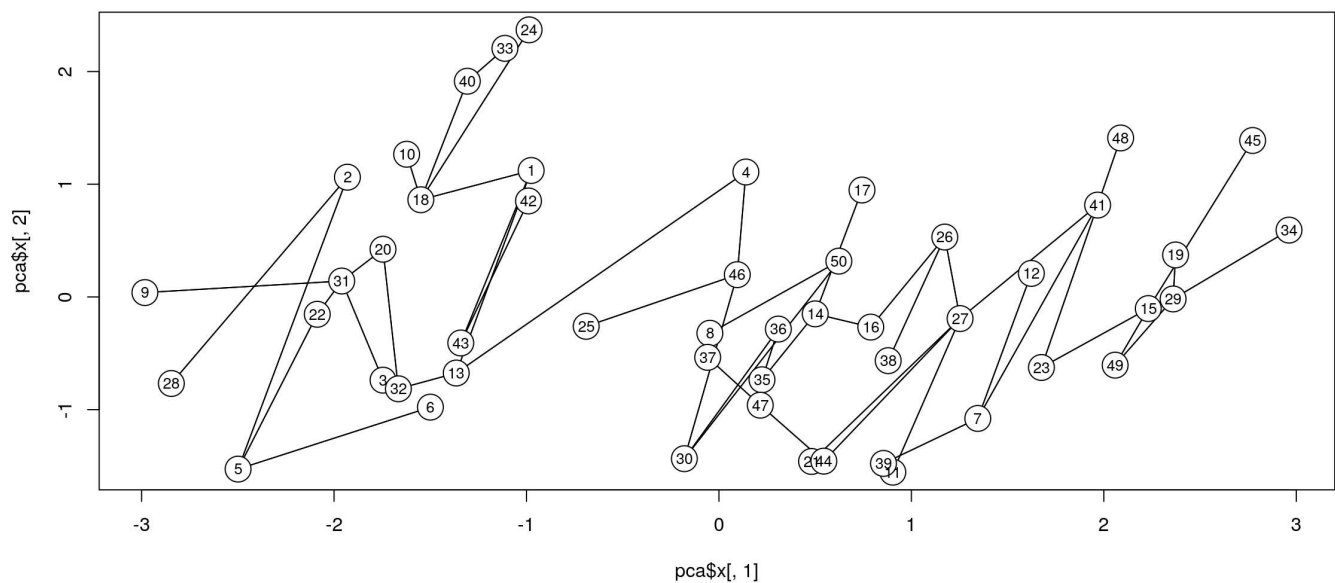
1 lub 2

6. Przedstaw stany w układzie dwóch pierwszych składowych głównych (dokładniej narysuj biplot i dokonaj jego interpretacji).

7. Przedstaw stany za pomocą minimalnego drzewa rozpinającego.

Zadanie 2. Zbiór danych `mtcars` zawiera informacje na temat 32 samochodów z roku 1974.

1. Dokonaj analizy składowych głównych biorąc pod uwagę cechy: `mpg`, `disp`, `hp`, `drat`, `wt`, `qsec`.

```
## Standard deviations (1, ..., p=6):
## [1] 2.0463129 1.0714999 0.5773705 0.3928874 0.3532648 0.2279872
##
## Rotation (n x k) = (6 x 6):
##           PC1          PC2          PC3          PC4          PC5          PC6
## mpg  -0.4586835  0.05867609 -0.19479235  0.78205878 -0.1111533 -0.35249327
## disp  0.4660354 -0.06065296  0.09688406  0.60001871  0.2946297  0.56825752
## hp    0.4258534  0.36147576  0.14613554  0.12301873 -0.8057408 -0.04771555
## drat -0.3670963  0.43652537  0.80049152  0.02259258  0.1437714  0.11277675
## wt    0.4386179 -0.29953457  0.41776208  0.10438337  0.2301541 -0.69246040
## qsec -0.2528320 -0.76284877  0.34059066  0.04268124 -0.4218755  0.24152663
```

2. Jaki procent wariacji tłumaczony jest przez poszczególne składowe?

```
## Importance of components:
##           PC1    PC2    PC3    PC4    PC5    PC6
## Standard deviation  2.0463 1.0715 0.57737 0.39289 0.3533 0.22799
## Proportion of Variance 0.6979 0.1913 0.05556 0.02573 0.0208 0.00866
## Cumulative Proportion 0.6979 0.8892 0.94481 0.97054 0.9913 1.00000
```

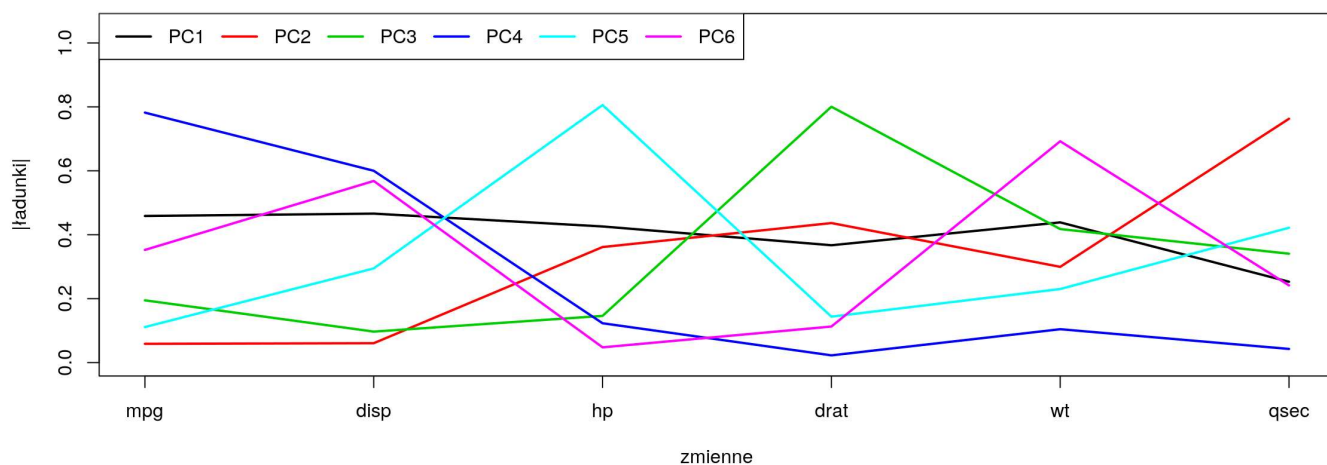
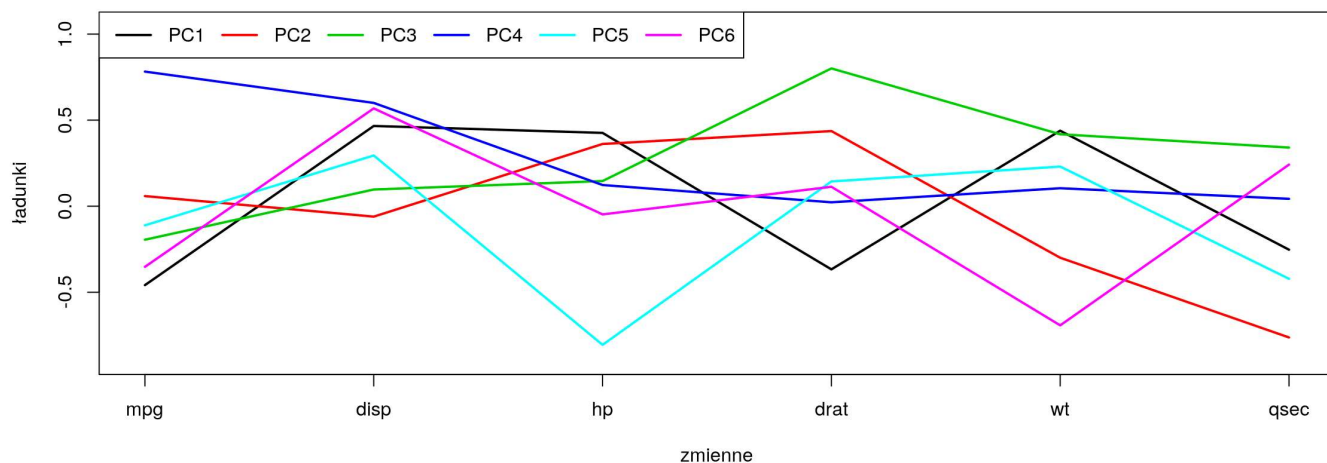
3. Wyznacz współrzędne obserwacji w nowym układzie współrzędnych utworzonym przez składowe główne.

```
##           PC1          PC2          PC3          PC4
## Mazda RX4      -0.8425806  0.873469391 -0.2282783 -0.3742725
## Mazda RX4 Wag  -0.8075041  0.556341552 -0.0126678 -0.3336931
## Datsun 710      -1.6850448 -0.040006569 -0.1564937 -0.4057157
## Hornet 4 Drive  -0.0964443 -1.294377904 -0.5702297  0.2520788
## Hornet Sportabout 1.2915096 -0.006516693 -0.5250741  0.4813192
## Valiant         0.2187309 -2.005957905 -0.7258399 -0.3136170
##
##           PC5          PC6
## Mazda RX4      0.51522641 -0.05293884
## Mazda RX4 Wag  0.44299870 -0.15771326
## Datsun 710      -0.03340433  0.10756126
## Hornet 4 Drive  -0.04326023  0.18173489
## Hornet Sportabout 0.12822104  0.29051949
## Valiant        -0.21465335  0.09145688
```

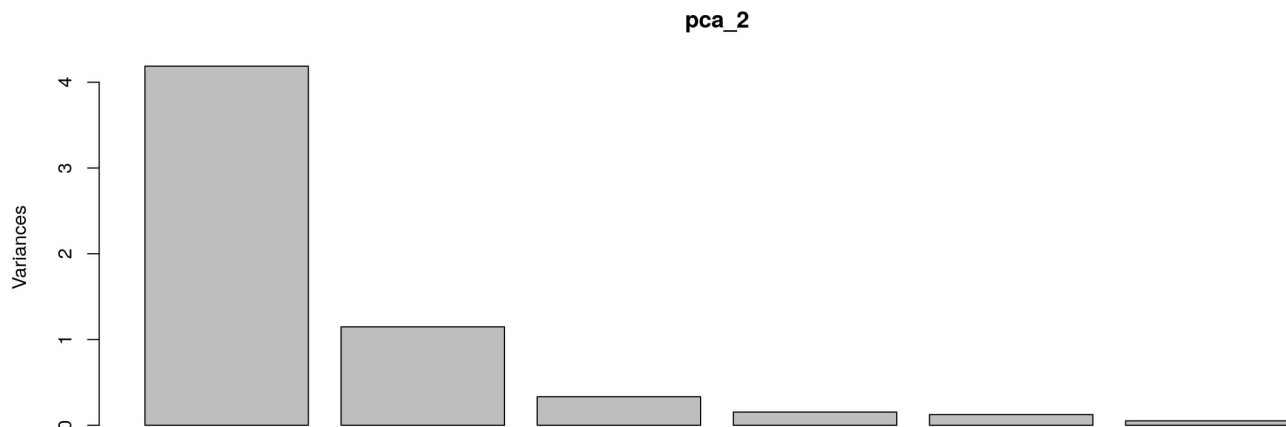
...

4. Dokonaj interpretacji ładunków i zilustruj je na wykresie.

##	PC1	PC2	PC3	PC4	PC5	PC6
## mpg	-0.4586835	0.05867609	-0.19479235	0.78205878	-0.1111533	-0.35249327
## disp	0.4660354	-0.06065296	0.09688406	0.60001871	0.2946297	0.56825752
## hp	0.4258534	0.36147576	0.14613554	0.12301873	-0.8057408	-0.04771555
## drat	-0.3670963	0.43652537	0.80049152	0.02259258	0.1437714	0.11277675
## wt	0.4386179	-0.29953457	0.41776208	0.10438337	0.2301541	-0.69246040
## qsec	-0.2528320	-0.76284877	0.34059066	0.04268124	-0.4218755	0.24152663

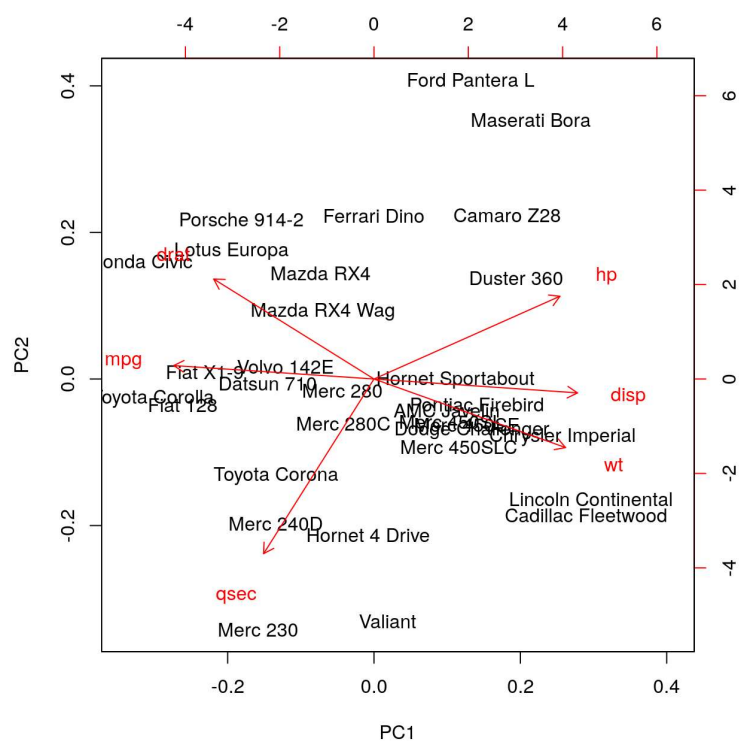

5. Narysuj wykres osypiska i zaproponuj optymalną liczbę składowych głównych w oparciu o trzy kryteria.

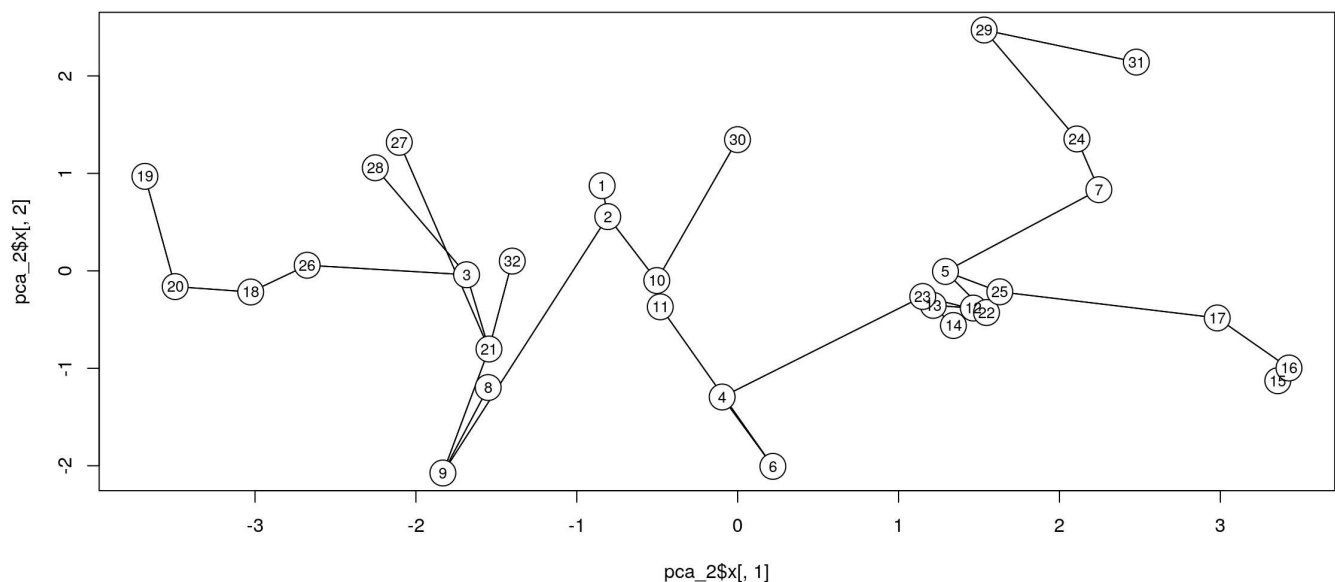

2 lub 3

6. Przedstaw samochody w układzie dwóch pierwszych składowych głównych (dokładniej narysuj biplot i dokonaj jego interpretacji).

7. Przedstaw samochody za pomocą minimalnego drzewa rozpinającego.

8. Jak bardzo będą różniły się wyniki, jeśli nie wykonamy skalowania danych?

Ad. 1

```
## Standard deviations (1, ..., p=6):
## [1] 310.0207637 40.8471739 15.7168252 2.1068823 0.3894500 0.2969505
##
## Rotation (n x k) = (6 x 6):
##          PC1      PC2      PC3      PC4      PC5
## mpg -0.05193468 0.121255352 -0.82446804 0.540735371 -0.064362234
## disp -0.85253108 -0.522102198 -0.00915689 0.022137483 0.001587345
## hp -0.51734213 0.841835388 0.15361995 -0.004990023 -0.006795464
## drat -0.01010286 0.021298587 -0.10869056 -0.033506518 0.982931599
## wt -0.01067910 0.001369032 -0.04162846 -0.192177061 0.129755288
## qsec -0.05132793 0.059700171 -0.53199901 -0.817945952 -0.113215907
##
##          PC6
## mpg 0.0794678281
## disp -0.0048593900
## hp -0.0003699391
## drat -0.1426655136
## wt 0.9717935462
## qsec -0.1700734209
```

Ad. 2.

Importance of components:

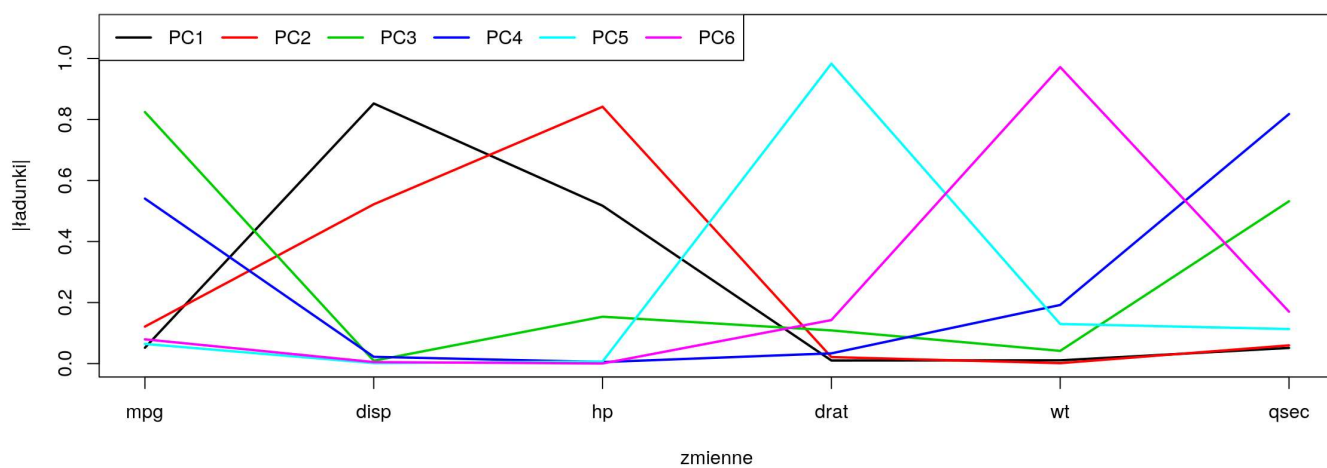
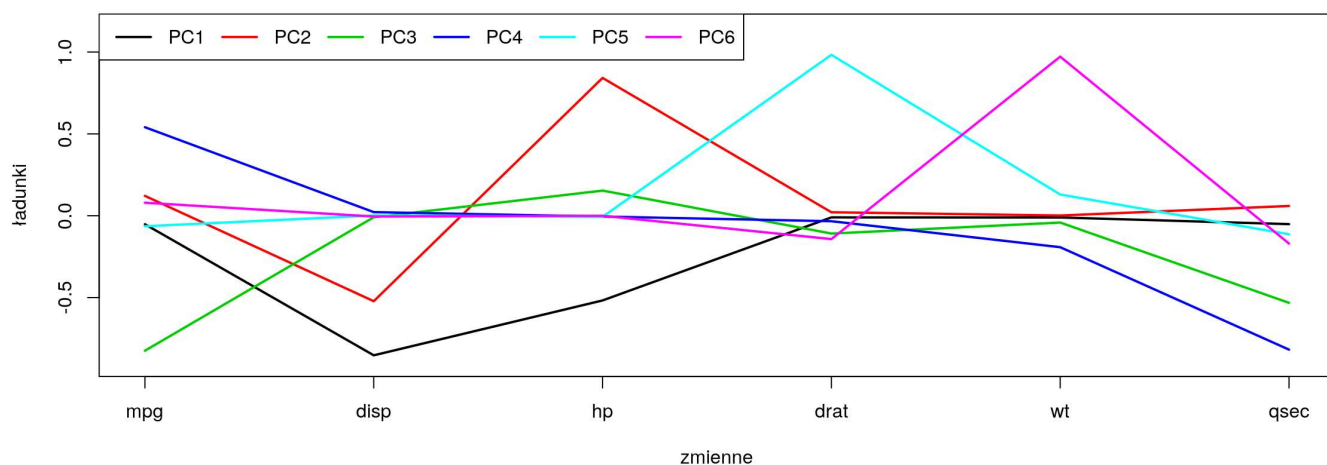
##	PC1	PC2	PC3	PC4	PC5	PC6
## Standard deviation	310.0208	40.84717	15.71683	2.10688	0.3895	0.297
## Proportion of Variance	0.9804	0.01702	0.00252	0.00005	0.0000	0.000
## Cumulative Proportion	0.9804	0.99743	0.99995	1.00000	1.0000	1.000

Ad. 3.

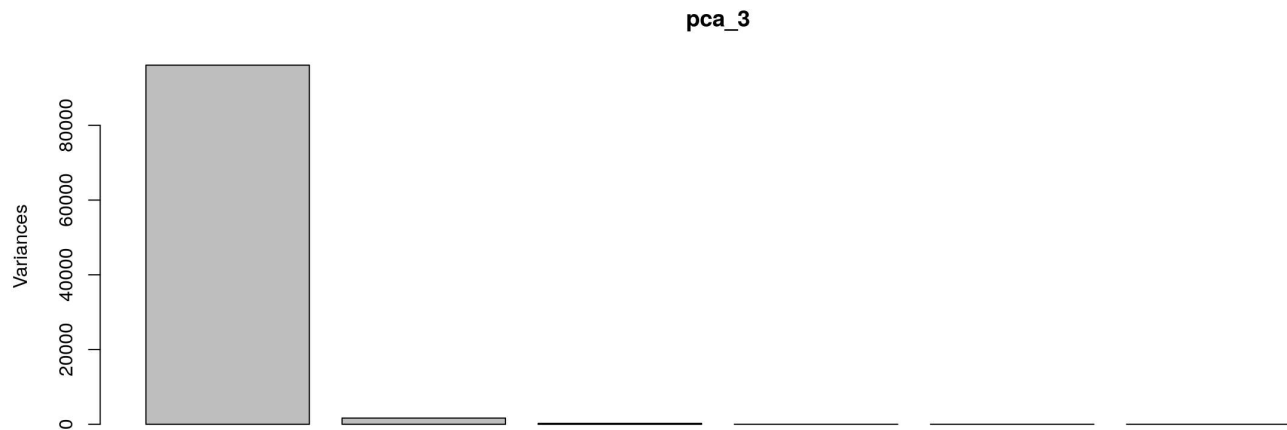
##	PC1	PC2	PC3	PC4	PC5
## Mazda RX4	-195.3155	12.68122	-11.170400	0.2509678	0.46472555
## Mazda RX4 Wag	-195.3469	12.71500	-11.478935	-0.2560871	0.43441224
## Datsun 710	-142.3892	25.86447	-15.915699	-1.5412826	0.05036709
## Hornet 4 Drive	-279.0353	-38.27504	-13.918563	0.1123864	-0.47164240
## Hornet Sportabout	-399.3594	-37.28023	-1.370742	2.5199166	-0.20567766
## Valiant	-248.1831	-25.61490	-12.054118	-3.0519863	-0.64870858
##	PC6				
## Mazda RX4	0.04092377				
## Mazda RX4 Wag	0.19349001				
## Datsun 710	-0.20711953				
## Hornet 4 Drive	-0.21512523				
## Hornet Sportabout	-0.32914754				
## Valiant	-0.16407438				
## ...					

Ad. 4.

```
##          PC1          PC2          PC3          PC4          PC5
## mpg -0.05193468  0.121255352 -0.82446804  0.540735371 -0.064362234
## disp -0.85253108 -0.522102198 -0.00915689  0.022137483  0.001587345
## hp -0.51734213  0.841835388  0.15361995 -0.004990023 -0.006795464
## drat -0.01010286  0.021298587 -0.10869056 -0.033506518  0.982931599
## wt -0.01067910  0.001369032 -0.04162846 -0.192177061  0.129755288
## qsec -0.05132793  0.059700171 -0.53199901 -0.817945952 -0.113215907
##
##          PC6
## mpg  0.0794678281
## disp -0.0048593900
## hp -0.0003699391
## drat -0.1426655136
## wt  0.9717935462
## qsec -0.1700734209
```

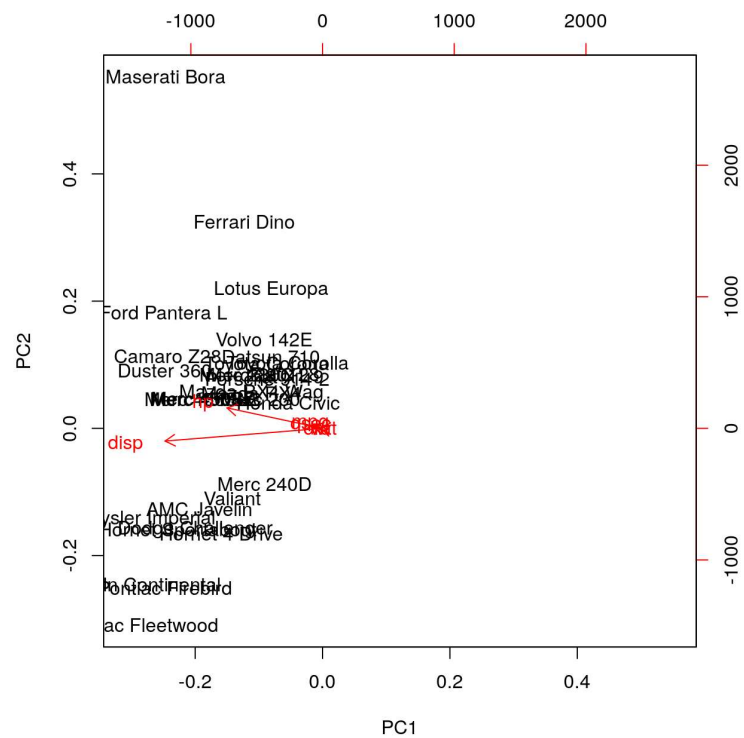

Ad. 5.

1

Ad. 6.

Ad. 7.

